

Vergaderjaar 2024–2025

25 124

Nieuwe infrastructuur mobiele communicatie (C2000)

Nr. 116

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 april 2025

Met deze brief reageer ik op bijgevoegde brief van de Inspectie van Justitie en Veiligheid (Inspectie JenV) van 3 maart 2025 waarin op mij een dringend beroep wordt gedaan om met de betrokken partners de governance van het meldkamerdomein helder in te richten met een eenduidige verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

De Inspectie JenV constateert dat de governance van het meldkamerdomein in een samenwerkingsverband van 54 partijen complex is. Ik deel met de Inspectie JenV dat de governance complex is, waarin vanuit ieders verantwoordelijkheid in samenspraak en invulling wordt gegeven aan de meldkamersamenwerking en gezamenlijk wordt bepaald welke meldkamervoorzieningen nodig zijn voor de uitvoering van de eigen meldkamerfunctie.

Laat ik voorop stellen dat mensen in nood ervan uit kunnen gaan 24 uur per dag, 7 dagen in de week snel en adequaat geholpen worden als zij 112 bellen. Daar werken alle hulpdiensten in het meldkamerdomein iedere dag keihard aan en dit werkt goed. Hier kan geen enkel misverstand over bestaan. De brief gaat dan ook niet over het daadwerkelijk functioneren van de hulpdiensten, maar over de governance van de meldkamer. Dat neemt niet weg dat ook de governance optimaal moet zijn op zo'n belangrijke plek als de meldkamer. Ik neem uw Kamer graag mee in de ontwikkelingen van de afgelopen 10 jaar met betrekking tot de verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Uw Kamer is over die ontwikkelingen in het meldkamerdomein ook periodiek geïnformeerd door middel van voortgangsbrieven. Ook ga ik in deze brief in op hoe ik omga met de verbeterpunten die de Inspectie JenV aankaart.

Ontwikkelingen meldkamerdomein

Sinds 2020 zijn de Wijzigingswet meldkamers¹ en de Regeling hoofdlijnen beleid en beheer meldkamers² van kracht waar de governance van het meldkamerdomein beschreven staat. De politie is destijds verantwoordelijk gesteld voor de meldkamers en het beheer van de meldkamervoorzieningen en heeft daarvoor de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) ingericht. Er zijn vanaf dit jaar 10 robuuste meldkamers die elkaar in noodgevallen kunnen vervangen en er wordt continue geïnvesteerd in mensen, systemen en processen waardoor hulpverleners in staat zijn om burgers te helpen in noodsituaties.

Onder andere op basis van rapporten van de Inspectie JenV in 2019 en 2021 is de governance van het meldkamerdomein geëvalueerd door het WODC in 2021, begin 2022. Het Strategisch Meldkamer Beraad (SMB) en het Bestuur Meldkamer Beraad (BMB) hebben in 2022 en 2023 in gezamenlijk verband gesprekken gevoerd over de governance en toekomst van het meldkamerdomein. Deze gesprekken hebben geleid tot afspraken over de over de scope van de multi-governance en de samenwerking op de meldkamers en er is tegelijkertijd vastgesteld dat er ruimte moet zijn voor nieuwe ontwikkelingen en er zijn gezamenlijke beleids-thema's benoemd die breder en strategischer zijn dan alleen beheer-thema's. De sturingsrelatie richting de LMS is verbeterd waarbij het Strategisch Meldkamer Beraad (SMB) stuurt op de planvorming en de voortgang bewaakt van het beleids- en beheersplan. Daarnaast is de sturingsinformatie en financiële verantwoording door de LMS sterk verbeterd. Ook is de LMS in 2023, als onderdeel van de politie organisatie, volledig ingericht en opgenomen in het Besluit beheer Politie, waarmee het formeel is ingebed in het politiebestedel.

Verder hebben de gesprekken ertoe geleid dat door het SMB en BMB in 2024 afspraken zijn vastgesteld over een meer strategische en beleidsmatige sturing van het SMB en nieuwe vertegenwoordigers van de hulpdiensten in het SMB vanaf 2025, waardoor ook ruimte voor een nieuw gesprek ontstaat. In opdracht van het Bestuurlijk Meldkamer Beraad is een verkenning naar de toekomst van het meldkamerdomein uitgevoerd. Deze verkenning heeft herbevestigd dat de partijen elkaar vinden in hun maatschappelijke opgave en er is een agenda voor de toekomst vastgesteld, waarin de gezamenlijke kansen van de meldkamerpartijen beschreven staan.

Bovengenoemde inspanningen hebben de huidige governance verbeterd. Zo heeft het BMB en SMB laten zien dat zij gezamenlijk kaders en randvoorwaarden kunnen stellen om pilots ter bevordering van bijvoorbeeld zorgcoördinatie i.r.t. de meldkamers op verantwoorde wijze te bevorderen. Ook wanneer de samenwerking bij het vormgeven van een pilot niet van de grond kwam, heeft het BMB gezamenlijk de betrokken partijen aangeschreven en hen gewezen op de visie, kaders en randvoorwaarden van het BMB. Vervolgens hebben de partijen binnen de meldkamer elkaar weer gevonden in de samenwerking en is de pilot van start gegaan.

Daarnaast is mijn visie op de samenwerking in het veiligheidsdomein opgenomen in de Kaderstelling voor de vernieuwing missiekritische communicatie (VMX). De focus ligt hierbij op de versterking van de multidisciplinaire samenwerking, met een coördinerende- en regie voerende rol van het Ministerie van JenV als stelselverantwoordelijke en

¹ wetten.nl – Regeling – Wijzigingswet meldkamers – BWBR0043532

² wetten.nl – Regeling – Regeling hoofdlijnen beleid en beheer meldkamers – BWBR0043762

met de sturingsmechanismen die hiervoor nodig zijn. Gezien het belang van een missiekritisch communicatiesysteem is het noodzakelijk om, in uiterste gevallen waarin consensus niet mogelijk blijkt, doorzettingsmacht te hebben bijvoorbeeld in de vorm van een aanwijzing. In november 2024 is dit kader met alle partijen vastgesteld in het programma VMX en dit zal, inclusief eventuele wijziging van wet- en regelgeving, de komende maanden verder besproken worden met de partijen in het veiligheidsdomein en de Inspectie JenV.

Ik zie dan ook dat het meldkamerdomein in de afgelopen jaren diverse professionaliseringsslagen in gezamenlijkheid heeft gemaakt en wil benadrukken dat toezicht onderdeel uitmaakt van het continu leren en verbeteren, waarbij een integrale samenwerking met andere inspecties die ook toezicht houden op partijen in het meldkamerdomein van grote meerwaarde kan zijn in het gezamenlijk adresseren van verbeterpunten.

Tot slot

Ondanks de verbeteringen die de afgelopen jaren al met succes zijn ingezet, is er nog steeds, ook volgens de Inspectie JenV, ruimte voor verbetering. Het signaal van de Inspectie JenV is voor mij aanleiding om met de partijen in het meldkamerdomein het gesprek hierover aan te gaan en gezamenlijk te bepalen welke extra inspanningen mogelijk en nodig zijn om de governance van het meldkamerdomein te verbeteren en tegemoet komen aan de zorgen van de Inspectie JenV. Deze verbetervoorstellen worden vervolgens ook opgenomen in de agenda van de toekomst. Ik zal uw Kamer blijven informeren over de voortgang.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
D.M. van Weel